

Byla C-483/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. rugsėjo 29 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Conseil d'État (Belgija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. birželio 30 d.

Kasatorius:

XXXX

Kita kasacinio proceso šalis:

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

**CONSEIL D'ÉTAT (VALSTYBĖS TARYBA), ADMINISTRACINIŲ BYLŲ
SKYRIAUS**

<...>

SPRENDIMAS

<...>

Byloje:

XXXX

prieš:

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides

I. *Skundo dalykas*

2019 m. gegužės 21 d. pateiktu kasaciniu skundu XXXX pareikalavo panaikinti 2019 m. gegužės 8 d. priimtą *Conseil du contentieux des étrangers* (Užsieniečių ginčų taryba) sprendimą <...>.

II. *Procesas Conseil d'État*

<...>

<...> (**orig. p. 2**) <...>

<...>

III. *Bylos nagrinėjimui reikšmingos faktinės aplinkybės*

Kasatoriui, kuris teigia esantis Sirijos pilietis, 2015 d. gruodžio 1 d. Austrijoje suteiktas pabėgėlio statusas.

2016 m. pradžioje jis išvyko iš Austrijos pas savo dukras (viena iš jų – nepilnametė), kurioms 2016 m. gruodžio 14 d. Belgijoje suteiktas papildomos apsaugos statusas.

2018 m. birželio 14 d. jis pateikė tarptautinės apsaugos prašymą Belgijoje.

2019 m. vasario 11 d. *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (Pabėgėlių ir asmenų be pilietybės generalinis komisaras) pripažino jo prašymą nepriimtiniu pagal 1980 m. gruodžio 15 d. Įstatymo dėl užsieniečių atvykimo į šalies teritoriją, įsikūrimo, gyvenimo šalyje ir išsiuntimo iš jos 57/6 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos 3 punktą. (**orig. p. 3**)

2019 m. gegužės 8 d. <...> Užsieniečių ginčų taryba atmetė kasatoriaus pateiktą skundą dėl šio sprendimo at mesti jo prašymą kaip nepriimtina. Šį sprendimą prašoma peržiūrėti kasacine tvarka.

IV. *Taikoma Belgijos teisė*

1980 m. gruodžio 15 d. Įstatymo dėl užsieniečių atvykimo į šalies teritoriją, įsikūrimo, gyvenimo šalyje ir išsiuntimo iš jos <...> 57/6 straipsnio 3 dalyje nustatyta <...>:

<...>

<...> (**orig. p. 4**)

<...>

<...> (orig. p. 5)

57/6 straipsnis. 3. Pabėgėlių ir asmenų be pilietybės generalinis komisaras gali pripažinti tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtiniu, kai:

<...>

3) prašymą pateikusiam asmeniui jau yra suteikta tarptautinė apsauga kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje;

<...>

V. *Vienintelis pagrindas*

VI. *Šalių argumentai*

Vienintelį pagrindą kasatorius grindžia 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijos dėl pabėgėlių statuso 1 straipsnio, (orig. p. 6), siejamo su JTPVRK Procedūrų ir kriterijų vadovo 181–188 straipsniais, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 18 ir 24 straipsnių, 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (toliau – Direktyva 2011/95) 2, 20, 23 ir 31 straipsnių ir jos 18 konstatuojamosios dalies, 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (toliau – Direktyva 2013/32) 25 straipsnio 6 dalies ir jos 33 konstatuojamosios dalies, Konstitucijos 149 straipsnio, 1980 m. gruodžio 15 d. Įstatymo dėl užsieniečių atvykimo į šalies teritoriją, įsikūrimo, gyvenimo šalyje ir išsiuntimo iš jos (toliau – 1980 m. gruodžio 15 d. įstatymas) 39/2, 39/65 48/3, 48/4 straipsnių ir 57/6 straipsnio 3 dalies pažeidimu, taip pat šeimos vienovės ir vaiko interesų principų bei teisės į gynybą ir rungimosi principo pažeidimu.

Jis tvirtina, kad minėtos Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalyje ir minėto 1980 m. gruodžio 15 d. įstatymo 57/6 straipsnio 3 dalyje numatyta ne pareiga, bet galimybė, ir kad šios nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos paisant pagrindinių teisių. Jis pažymi, kad skundžiamame sprendime „nėra nurodyta, kad taikant minėto įstatymo 57/6 straipsnio 3 dalį negalima ir (arba) neprivaloma atsižvelgti į šeimos vienovės apsaugos principą; vis dėlto pagal įstatymą šiuo principu gali remtis tik asmuo, kuriam apsauga netaikoma“, „nesuvokiamas pagrindimas, pagal kurį taip neturi būti vaiko interesus atveju“, nes „jeigu į šeimos vienovės principą galima atsižvelgti taikant 1980 m. gruodžio 15 d. Įstatymo 57/6 straipsnio 3 dalį, nėra pagrindo manyti, kad taip neturėtų būti kalbant apie vaiko interesus, nes garantuojamų teisių pobūdis yra tas pats ir jos yra tarpusavyje glaudžiai susijusios“. Jis mano, kad motyvai yra priešaringi.

Dėl motyvų, kad „suinteresuotieji asmenys žino, kad jų padėtis nėra vienoda“, kasatorius paaiškina, kad, pirma, „sprendime nenurodyta, kodėl dėl to neturėtų būti paisoma šeimos vienovės principo“, ir, antra, kad šis klausimas nebuvo iškeltas nei kitos kasacinio proceso šalies, nei nutartyje, apie kurią jam buvo pranešta, taigi šiuo klausimu jis negalėjo pateikti savo nuomonės, taip pažeidžiant jo teisę į gynybą.

Vaiko interesų klausimu jis remiasi Chartijos 24 straipsniu, Direktyvos 2011/95 20 straipsnio 5 dalimi, Direktyvos 2013/32 25 straipsnio 6 dalimi ir Vaiko teisių konvencijos (**orig. p. 7**) 3, 9 ir 10 straipsniais ir kritikuoja sprendimą dėl to, kad jame „iš principo“ nuspręsta, jog „į prašymą pateikusių asmens vaiko interesus nereikia atsižvelgti vien dėl to, kad tai nereiškia, jog tėvai atleidžiami nuo tarptautinės apsaugos suteikimo procedūros sąlygų įvykdymo“, „neatsižvelgiant į atitinkamą informaciją, kurią savo skunde šiuo klausimu pateikė prašymą pateikęs asmuo“.

Kasatorius taip pat teigia, kad pagal šeimos vienovės principą „reikalaujama, kad apsauga būtų suteikta asmeniui, kuriam ji jau yra suteikta kitoje šalyje nei ji buvo suteikta šio asmens nepilnamečiui vaikui, visų pirma siekiant laikytis šeimos vienovės principo“. Jis remiasi Chartijos 18 straipsniu, JTPVRK Procedūrų ir kriterijų vadovu, kuriuo išaiškinama Ženevos konvencijos dėl pabėgėlių 1 straipsnis, ir Direktyvos 2011/95 23 straipsniu bei nurodo, kad „priešingai nei nuspręsta sprendime, prašymą pateikusiam asmeniui apsauga turi būti pripažinta paisant vaiko interesų ir šeimos vienovės principo, visų pirma tam, kad jis galėtų pasinaudoti direktyvos 24–35 straipsniuose numatytais galimybėmis“. Jis tvirtina, kad „apsaugos suteikimas prašymą pateikusiam asmeniui nėra visiškai atsietas nuo tarptautinės apsaugos logikos, nes prašymą pateikęs asmuo kitoje valstybėje buvo pripažintas pabėgėliu; atsižvelgiant į tai, kad jis neturi teisės gyventi Belgijoje, kur jis gyvena kartu su savo nepilnamete dukra, pripažinta pabėgėle, kurią jis globoja, apsaugos jam suteikimas šioje šalyje susijęs su apsaugos suteikimo logika, lėmusia jo dukros pripažinimą pabėgėle“.

Kita kasacinio proceso šalis nurodo, kad JTPVRK Procedūrų ir kriterijų vadove įtvirtinamas šeimos vienovės principas; šis principas reiškia, jog kai šeimos galva atitinka apibrėžtyje nurodytus kriterijus, jo išlaikomiems šeimos nariams paprastai suteikiamas pabėgėlio statusas, tai atitinkamai reiškia, jog šeimos nariams toks statusas suteikiamas ne dėl to, kad jie patys atitinka Ženevos konvencijoje nustatytas sąlygas, bet dėl to, kad pabėgėlio statusas buvo suteiktas šeimos galvai; būtent šia prasme šeimos vienovės principo pagrindu įtvirtinamas vadinamasis „išvestinis“ statusas, iš čia teisėjo argumentas, jog šis principas „grindžiamas pagrindine apsaugos suteikimo logika ir juo siekiama išplėsti tarptautinę apsaugą, kuri suteikta šeimos nariui, kitiems jo šeimos nariams, kuriems ji nesuteikta. Todėl šis principas netaikomas, kai, kaip šiuo atveju, kiekvienas iš suinteresuotųjų asmenų naudojami tarptautine apsauga, net jeigu ši apsauga yra suteikta kitose valstybėse“, tad visiškai teisinga ir nuoseklu, kad 1980 m. gruodžio 15 d. įstatymu nėra įtvirtinamas šeimos vienovės principas; nors Direktyvoje 2011/95 įtvirtinamas šeimos vienovės principas, ja vis dėl to siekiama užtikrinti ne

(orig. p. 8) išvestinio statuso suteikimą, bet asmens, kuriam tarptautinė apsauga yra suteikta, šeimos narių galimybę pasinaudoti 24–35 straipsniuose numatytomis galimybėmis pagal nacionalines procedūras; kita kasacinio proceso šalis pažymi, kad, beje, 23 straipsnis taikomas asmens, kuriam tarptautinė apsauga suteikta, šeimos nariams, neatitinkantiems būtinų tokios apsaugos suteikimo sąlygų, vadinasi, 23 straipsnis taip pat netaikytinas šiuo atveju. Tokią logiką patvirtino Europos Sąjungos Teisingumo Teismas 2018 m. spalio 4 d. Sprendime [Ahmedbekova, C-652/16, EU:C:2018:801, 68 punktą] pažymėjęs, kad „Direktyvoje 2011/95 nėra numatyta taip išplėsti pabėgėlio ar papildomos apsaugos statusą jo gavėjo šeimos nariams. Iš tiesų, iš šios direktyvos 23 straipsnio matyti, kad ja valstybės narės tik įpareigojamos savo nacionalinėje teisėje užtikrinti, kad minėto statuso gavėjo šeimos nariai, kaip jie suprantami pagal direktyvos 2 straipsnio [d] punktą, kurie patys neatitinka tokio paties statuso suteikimo sąlygų, turėtų teisę į tam tikras lengvatas, kurios apima, be kita ko, leidimą gyventi šalyje, galimybę įsidarbinti ar mokytis ir kurios skirtos šeimos vientisumui išsaugoti“. Kita kasacinio proceso šalis nurodo, kad jeigu šeimos vienovės principui taikomos sąlygos nėra įvykdytos, vien vaiko interesų principas negali pagrįsti jo taikymo; kad atsižvelgiant į tai, jog teisės aktų leidėjas priėmė konkrečias nuostatas, kuriose įtvirtintos tarptautinės apsaugos suteikimo sąlygos, negalima netaikyti šių sąlygų vien dėl vaiko interesų; kad kalbant apie kasaciniame skunde pateiktus prieštarigus motyvus reikia pažymėti, jog iš skundžiamo sprendimo teksto tokių prieštaravimų nematyti; kad teismas labai aiškiai nurodo priežastis, dėl kurių šeimos vienovės principas netaikomas, ir kodėl vaiko interesai neleidžia taikyti šio principo, kad nors jis tikrai neatmeta tokio principo, kai taikoma 57 straipsnio 3 dalis, jis labai aiškiai nurodo, kodėl šiuo atveju principas negali būti taikomas, t. y. dėl to, kad kasatorius šeimos nariams jau yra suteikta tarptautinė apsauga; kad teismas nepadaro išvados, kad šeimos vienovės principas netaikomas, nes „suinteresuotieji asmenys žino, kad jų padėtis nėra vienoda“, kad būtent aplinkybė, jog kasatorius šeimos nariams tarptautinė apsauga jau yra suteikta, lemia tokį jo sprendimą; kad tai nėra lemiamą reikšmę turinti aplinkybė, dėl kurios turėjo būti atnaujinta žodinė proceso dalis, ir kad kasatorius nenurodo, kaip buvo pažeista jos teisė į gynybą.

Savo dublike kasatorius priduria, kad JVRK savo 2009 m. gegužės mėn. gairėse dėl prieglobsčio prašymų, susijusių su moters lyties organų žalojimu, pažymi, kad „taip pat, kaip vaikui gali būti suteiktas išvestinis (orig. p. 9) pabėgėlio statusas, suteiktas jo tėvams, tėvai gali *mutatis mutandis* įgyti išvestinį pabėgėlio statusą, suteiktą jų vaikui“, ir tvirtina, kad jo pripažinimas pabėgėliu kitoje valstybėje narėje „nesudaro kliūčių šio principo taikymui, nes toks pripažinimas nesuteikia jam leidimo gyventi su savo vaiku valstybėje, kurioje pastarajam buvo suteikta apsauga“. Jis pažymi, kad „Teisingumo Teismas nusprendė, kad automatiškas išvestinio pabėgėlio statuso suteikimas pagal nacionalinės teisės aktus neprieštarauja direktyvos ir Ženevos konvencijos esmei, o, priešingai, tokia praktika būtų įgyvendinamas Direktyvos 2011/95 23 straipsnyje įtvirtintas tikslas, t. y. šeimos vienovės išsaugojimas“, ir tuo remdamasis priėjo prie išvados, kad *a contrario* „šiuo atveju iš esmės minėto statuso automatinis netaikymas vaiko, kuris pripažintas pabėgėliu, tėvui, motyvuojant tik tuo, kad tam tėvui suteikta

apsauga kitoje valstybėje narėje, prieštarauja direktyvos 23 straipsniu siekiamam tikslui“.

Remdamasis 2012 m. gruodžio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimu [*O ir kt.* (C-356/11 ir C-357/11, EU:C:2012:776, 81 punktą)], kuriame nurodyta, kad „[i]gyvendindamos Direktyvą 2003/86 ir nagrinėdamos prašymus susijungti su šeima kompetentingos nacionalinės institucijos turi subalansuoti ir pagrįstai įvertinti visus esamus interesus, visų pirma atsižvelgdamos į atitinkamų vaikų interesus“, kasatorius tvirtina, kad „turi būti vadovaujama ta pačia logika nagrinėjant tarptautinės apsaugos prašymą“, ir kad šiuo atveju „visiškai neatliktas toks subalansuotas ir pagrįstas vertinimas“.

V.2. Vertinimas

Kasatoriui suteikta tarptautinė apsauga Austrijoje. Vienam iš jo vaikų, [kuris yra] nepilnametis, suteikta tarptautinė apsauga Belgijoje. Kasatorius siekia taip pat įgyti tarptautinę apsaugą Belgijoje ir gyventi šioje šalyje kartu su savo nepilnamečiu vaiku.

Kasatorius iš esmės tvirtina, kad pagal Direktyvos 2013/32 s 33 straipsnio 2 dalį valstybėms narėms suteikta galimybė, o ne pareiga tarptautinės apsaugos prašymą pripažinti nepriimtinu, kai, kaip nagrinėjamu atveju, tarptautinė apsauga buvo suteikta kitos valstybės narės. Kasatorius tvirtina, kad, įgyvendindamos Direktyvą 2013/32 ir visų pirma jos 33 straipsnio 2 dalį, valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų laikomasi šeimos vienovės principo ir atsižvelgta į vaiko interesus, taigi jis mano, kad nagrinėjamomis aplinkybėmis (**orig. p. 10**) tie reikalavimai reiškia, kad Belgijos valstybei draudžiama pasinaudoti savo galimybe pripažinti jo tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu.

Kasatorius prašo pateikti prejudicinį klausimą Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, iš esmės siekdamas išsiaiškinti, ar nagrinėjamomis aplinkybėmis atitinkamos jo išaiškinamos Europos Sąjungos teisės nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiama Belgijos valstybei pasinaudoti galimybe pripažinti jo tarptautinės apsaugos prašymą nepriimtinu.

Atsižvelgiant į tai, kad *Conseil d'État* sprendimą priima kaip paskutinė instancija, ir kad pateiktas klausimas svarbus, siekiant priimanti sprendimą dėl kasacinio skundo, reikia pateikti kasatoriaus nurodytą klausimą Europos Sąjungos Teisingumo Teismui.

REMDAMASI ŠIAIS MOTYVAIS,

CONSEIL D'ÉTAT (VALSTYBĖS TARYBA) NUSPRENDŽIA:

<...>

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnio trečią pastraipą pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal Europos Sąjungos teisę, visų pirma pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 18 ir 24 straipsnius, 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų 2, 20, 23 ir 31 straipsnius, 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos 25 straipsnio 6 dalį draudžiama valstybei narėi, kuri naudojasi pagal Direktyvos 2013/32 33 straipsnio 2 dalies a punktą suteikta galimybe, atmesti tarptautinės apsaugos prašymą kaip nepriimtina dėl to, kad apsaugą jau suteikė kita valstybė narė, kai prašymą pateikęs asmuo yra be suaugusiųjų gyvenančio nepilnamečio vaiko, kuriam buvo suteikta apsauga pirmojoje valstybėje narėje, tėvas – vienintelis iš šeimos branduolį sudarančių tėvų, esantis su vaiku ir gyvenantis su juo, ir kuriam minėta valstybė narė yra pripažinusi tėvų valdžią vaiko atžvilgiu? Ar remiantis principais, pagal kuriuos būtina paisyti šeimos vienovės ir vaiko interesų, nereikalaujama, priešingai, kad valstybė, kurioje tokiam vaikui suteikta apsauga, suteiktų tam tėvui apsaugą?“ (orig. p. 11)

<...>

<...> [parašai]